

DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER
AKADEMIRAADET

Akademiraadets opgave er at fremme kunsten og rådgive staten i kunstneriske spørgsmål

Åbent brev til
Kulturminister
Bertel Haarder

Charlottenborg, den 29. januar 2016

Vikingskibsmuseet i Roskilde: et arkitektonisk mesterværk

Vikingskibsmuseet i Roskilde åbnede i 1969 og er bygget og udformet som en stor montre omkring 5 vikingskibe fra det berømte fund ved Skuldelev. Arkitekten var Erik Chr. Sørensen. Senere i 1997 er museet udvidet med Museumsøen, hvor værksteder, skoletjeneste, restaurant og andre funktioner er placeret.

I udstillingsdelen omkring de fem skibe bestod det arkitektoniske hovedgreb i at skabe en situation, en fortælling om vikingskibene på havet, og på den måde komme så tæt på autenticiteten som muligt, ja nærmest lægge skibene på vandet. Et scenarie, et tableau på stedet tæt ved, hvor fundene af skibene blev gjort. Ren magi.

Der er tale om kulturarv fra to tidsaldre. Den tidlige Danmarkshistorie, oldtiden og middelalderen, der repræsenteres af skibene, sammen med den funktionelle tradition i 50'ernes og 60'ernes bedste danske arkitektur, som repræsenteres af rummet.

Arkitekturen i udstillingsdelen er sublim. Hele den konstruktive komposition er forenklet, synlig og taktil, med andre ord, den taler til vores sanser og følelser på sammen måde som rummets skibe. Derfor er husets arkitektur så vellykket. Sammenhængen med vikingskibenes minimalistiske design og museets enkle konstruktion er kongenial.

Det arbejdende værksted på Museumsøen og udstillingsdelen hænger sammen. Museumsøen er udformet som en tæt lav landsby af mindre huse i en ligetil arkitektur, der opfylder kravene til de daglige arbejdsprocesser. Øen skal ses i sammenhæng til udstillingshallens store skala, lyset og udsigten over fjorden, hvor den moderne arkitekturs fordele, de store vinduer og det store spænd kommer huset til gode. De to dele af museet kompletterer hinanden og er symbolsk forbundet af det, vi som danskere har det allermeste fortrolige forhold til; en bro.

Nu udfordrer klimaforandringerne museet. Under særlige vejrforhold presses vandet i fjorden op og skaber oversvømmelser og vandskader. Og nu er der politikere, der taler om at nedrive udstillingsbygningen og erstatte den med en ny.

Der har været tale om et hus i "vikingestil", hvad det så end er? Er det Trelleborg eller andre vikingeborgers huse, som skibene skal placeres i? Eller telte som sejl eller hvad? Lad os undgå en tivolisering, dette er et fremragende museum, en udstillingsbygning med en seriøs forskning i verdensklasse som grundlag.

Lad os derimod tage udfordringen op. Men fastholde hovedgrebet, idéen om huset i eller på vandet og se det som en arkitektonisk og ingeniørmæssig udfordring, formmæssigt og rumligt at fastholde den sammenhængende fortælling. Og lad os sikre bygningen og glasfacaden mod de stigende vandstande og kraftige bølger.

Lad os samle gode kræfter omkring diskussioner i workshops, der udformer et program til en arkitektkonkurrence, der både landskabeligt og bygningsmæssigt fremkommer med bud på én eller flere løsninger.

Danske arkitekter løser for tiden tilsvarende problemer omkring klimatilpasning både herhjemme og i den store verden. Det må vi også vise i Roskilde. Med de 100 mio. kr., der tales om, må vi kunne nå langt. Lad os forny det mesterværk vikingeskibsmuseet er, og finde det bedste frem i dansk arkitektur til at løse de nye udfordringer på en respekterende måde.

Med venlig hilsen
Akademiraadet

Johnny Svendborg
formand